

ChristenUnie

Stadskanaal

Algemene Beschouwingen

2017-2018

Gemeente Stadskanaal

Woord vooraf

Wij schrijven Anno Domini (het jaar van onze Heer) 2017. Dat doen we niet uit gewoonte, maar heel bewust. Want ondanks alle onrust in de wereld, in Europa en in ons vaderland is er Eén die ons zal helpen en die de geschiedenis schrijft. Natuurlijk hebben we het dan over de God van Abraham, Isaäk en Jacob, de God waarin wij als ChristenUnie Stadskanaal en velen in onze gemeente in geloven.

Die God die nooit sluimert of slaapt en die de Bewaarder van het volk van Israël is. Hij is ook onze Bewaarder van nu aan tot in eeuwigheid. In vertrouwen op datgene wat David zegt in psalm 121, wil de ChristenUnie zich inzetten voor iedere inwoner in Stadskanaal. Wij wensen eenieder het geloof en vertrouwen in die God toe.

Economisch gezien gaan we weer vooruit in Nederland. Er liggen moeilijke jaren achter ons, maar er zullen voor onze gemeente ook nog moeilijke jaren in het verschiet liggen.

Grote projecten, verdere decentralisatie, Omgevingswet, wellicht nog meer bezuinigingen, de broekriem nog verder aangetrokken, wie zal het zeggen. Natuurlijk komen volgend jaar de verkiezingen er weer aan en zijn dit alweer de laatste Algemene Beschouwingen van deze periode. Nu de herindeling niet doorgaat zullen we als Stadskanaal de bouwstenen voor een solide toekomstvisie moeten klaarleggen zodat de volgende raad voortvarend en daadkrachtig aan de slag kan.

De ChristenUnie Stadskanaal zet zich in, voor het werk wat hier in Stadskanaal gedaan moet worden. Gelukkig kunnen wij in de Stadskanaalster raad in alle rust en vrede de belangen vertegenwoordigen en behartigen van en voor al onze inwoners. Stadskanaal met haar inwoners verdient het dat wij als Gemeente, College en raad onze best hiervoor doen.

Op de volgende pagina's geven wij onze reactie op een aantal punten uit de voorjaarsnota 2017 en uit de perspectiefnota 2018 - 2021.

Inleiding

Voorzitter, vanavond behandelen we de Voorjaarsnota 2017 en de Perspectiefnota 2018-2021. In de perspectiefnota maken wij de balans op: hoe staan wij ervoor in Stadskanaal? Gaan we de goede kant op en houden wij onze inkomsten en uitgaven in evenwicht? Waar moet er een tandje bij of kan er een tandje af qua beleid en uitvoering? Wat zijn de speerpunten voor de komende jaren? Wat de ChristenUnie betreft zijn er voor het jaar 2017/2018 een aantal zaken waar wij ons onder andere voor blijven inzetten:

- + Behoud van normen en waarden
- + Het opkomen voor de kwetsbare mensen in onze samenleving
- + Goede zorg voor jong en oud
- + Goed en duurzaam gebruik van onze aarde
- + Goed financieel beleid
- + Werkgelegenheid

Inhoudelijk willen we op een aantal onderdelen ingaan.

Boven-trendmatige belastingverhoging

Bij de laatste begrotingsbehandeling is een motie van de coalitie aangenomen om bij de komende begroting kritisch kijken naar de noodzaak van de al ingeboekte boven-trendmatige belastingverhoging en bij gelijkblijvend of verbeterd financieel perspectief voor te stellen deze niet door te voeren. Hoewel het perspectief zeker niet verbeterd is ten opzichte van november, staat deze motie wat betreft de ChristenUnie nog steeds recht overeind: bij een verbeterd financieel perspectief moet bekeken worden of de belastingen wellicht niet boven-trendmatig verhoogd hoeven te worden.

Nieuw beleid

Het ligt gezien de financiële situatie voor de hand dat niet alle in de vorige perspectiefnota uitgesproken ambities in de nabije toekomst gerealiseerd worden. Wij bedoelen hier de spoorlijn Veendam Stadskanaal, de MFA Cereswijk en de openluchtwembaden. U zegt dat hier geen volledige dekking voor aanwezig is en was en dat er in de toekomst keuzes gemaakt dienen te worden. Onze vraag aan u; hoeveel is er dan nog wel gedekt? Net als de SP hebben wij hier een vraag over gesteld. Het antwoord is ons duidelijk; er zullen lastige keuzes moeten worden gemaakt.

Zijn (een aantal van) die uitgesproken ambities sneller te realiseren met de financiering via de Menukaart Oost-Groningen is iets wat wij ons nog wel afvragen?

In juli verwachten we van het College het voorstel voor de MFA Cereswijk. Ook krijgen wij nog de stukken met betrekking tot de zwembaden voor tot en met 2019. Hier kijken we met belangstelling naar uit. Wij vragen ons namelijk af of het bedrag van € 10.000 per zwembad per jaar wel realistisch is.

Wij kunnen instemmen met de voorstellen nieuw beleid ('beschermd wonen' en het vervolg op 'Samen oud'). Over uw voorstel voor nieuw beleid Wmo geven wij in paragraaf 'Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien' onze zienswijze.

Toegankelijkheidsagenda gemeente Stadskanaal

De ChristenUnie is benieuwd naar de uitkomsten t.a.v. de planning toegankelijkheid tot de zorg, werk en informatie en wil graag weten wat de stand van zaken is met het integrale plan voor de toegankelijkheid van het Sociale Domein.

De ChristenUnie zou eind 2017 bijgepraat willen worden over de evaluaties waarin de toegankelijkheid een onderdeel vormt van de verschillende beleidsterreinen.

In de Notitie Toegankelijkheid heeft u aangegeven na te denken om aan te sluiten bij de dienst www.ongehinderd.nl met bijbehorende app. Wij vinden dat een goede zaak en moedigen u aan om dit voortvarend op te pakken.

Integratie van nieuwkomers

Om de integratie en participatie van statushouders een impuls te geven, kregen gemeenten extra budget voor maatschappelijke begeleiding mits ze voor 1 september 2016 hiervoor een plan van aanpak bij het COA hadden ingediend. Heeft onze gemeente hier ook gebruik van gemaakt?

Programma 1 Welzijn en Zorg

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er vanuit de overheid aandacht is voor de kwetsbaren in onze samenleving. De overheid moet een schild voor de zwakkeren blijven.

Het kabinet roept op tot meer participatie, zelfredzaamheid en eigen kracht met behulp van het sociale netwerk, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. Vanuit de decentralisaties is een beweging ingezet waarbij inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor zorg en welzijn. Een hele verandering. Dit betekent allereerst dat inwoners weer zelf de verantwoordelijkheid moeten nemen. Het kabinet beoogt een grotere rol van vrijwilligers in de samenleving. Ze worden dan ook veelal ingezet bij kwetsbare hulpvragers en kwetsbare situaties.

De druk op vrijwilligers neemt toe. We moeten met elkaar meer werken, maar ook meer zorgen, langer thuis blijven wonen, méér statushouders ondersteunen, en ga zo maar door. Scholen, kerken, sportverenigingen en zelfs de bibliotheek draaien tegenwoordig voornamelijk op vrijwilligers. Wij roepen u op om vrijwilligers niet in te zetten om bezuinigingen op te vangen en te blijven monitoren of intussen de druk op vrijwilligers niet te veel wordt.

VOG voor vrijwilligers

Het vragen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) geeft een signaal hoe serieus de verschillende organisaties veiligheid en goed gedrag vinden. Dat weert ongewenst gedrag.

We zullen vanavond een motie indienen met als strekking dat het College de opdracht krijgt om per 1 januari 2018 een VOG gratis ter beschikking te stellen wanneer dit voor het vrijwilligerswerk wenselijk is en de vrijwilliger niet al in aanmerking komt voor een gratis VOG. Denk daarbij aan vrijwilligers die zich inzetten bij ouderen, laaggeletterden, vluchtelingen en bij mensen met een chronische ziekte of lichamelijke beperkingen.

Eenzaamheid

In de GGD-monitor 2016 (Gezondheidsprofiel volwassenen 2016) zagen wij dat het op meerdere terreinen qua gezondheid niet goed gaat in Stadskanaal. Een aantal voorbeelden; overgewicht/obesitas, roken, ervaren van gezondheid, psychische gezondheid, chronische ziekten en beperkingen. Ook eenzaamheid is een van de snelst groeiende sociale problemen van deze tijd en raakt veel mensen. Wij zagen in de vorengenoemde monitor dat Stadskanaal qua eenzaamheid het slechtst scoort in de provincie. Het betreft hier niet alleen ouderen maar ook jongeren die eenzaam zijn. Wij hebben het thema eenzaamheid al vaker onder uw aandacht gebracht. Onder andere bij de Algemene Beschouwingen van vorig jaar verwezen wij al hiernaar. Nu dit gelezen hebbende in de monitor dienen wij met betrekking tot eenzaamheid een motie in.

De aanwezigheid van fysieke beperkingen, psychische of psychosociale problemen, isolement, armoede en/of laaggeletterdheid kunnen belemmerend zijn voor de sociale participatie van kwetsbare mensen. Door zo vroeg mogelijk laagdrempelige informele ondersteuning te bieden kunnen grotere problemen worden voorkomen. Familie, sociale omgeving, welzijnswerk en levensbeschouwelijke en religieuze organisaties kunnen helpen bij deze vraagstukken en bij het herstellen of zo mogelijk opnieuw vormen van het eigen sociale netwerk. De ChristenUnie

vindt het belangrijk om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen, door initiatieven te stimuleren waar ouderen elkaar en vrijwilligers kunnen ontmoeten.

Verdwalen in de zorg

Uit een onderzoek van Patiëntenfederatie Nederland blijkt dat mensen moeite hebben de juiste weg en toegang te vinden voor hun zorgvraag, vinden ze niet altijd alle informatie en hebben last van onlogische overgangen tussen WLZ, Zvw, Wmo en jeugdzorg.

Het zorgkantoor en de gemeente moeten samenwerken en investeren in ondersteuners die met de mensen meedenken, het stelsel kennen, mensen volledig informeren en die te vinden zijn voor mensen op de juiste momenten.

Waardig ouder worden

De ChristenUnie vindt niet dat ouderen moeten worden begeleid naar sterven, maar begeleid moeten worden in leven en waardig oud worden. Ouderen willen meer keus hebben bij de wijze waarop zij leven, wonen en zorg ontvangen. In de laatste levensfase zal de vraag naar beschermd wonen, woon-zorgcombinaties en andere tussenvormen toenemen. Per wijk/dorp zal daarom moeten worden gekeken naar wat de oudere nodig heeft. Daarom moet er eerst een goed beeld zijn van de demografische opbouw en in welke omstandigheden ouderen wonen. Wij willen voorkomen dat m.n. de kwetsbare ouderen het moeilijk krijgen, hun kwaliteit van leven achteruit gaat en zij verder geïsoleerd raken.

Wmo

Het budget is structureel op € 725.000 vastgezet. Het is echter een groot risico dat we meer geld aan de Huishoudelijke Hulp kwijt zullen zijn. Wij roepen u op om hier scherp op te zijn. Hoe gaat u erop toezien dat het ook zo blijft? Wij gaan er namelijk van uit dat de kosten verder zullen stijgen dan het begrote bedrag. Vanaf 2019 ontstaat er een structureel tekort van € 315.000. Wij willen als raad tijdig worden betrokken bij te nemen maatregelen om de taakstellende bezuiniging in te vullen. Heeft u hier al ideeën over?

Sinds 2015 is de gemeente wettelijk verplicht om een toezichthouder Wmo te benoemen. Hoe heeft de gemeente dit georganiseerd? Dit toezicht omvat in de kern: informatie verzamelen, beoordelen en interveniëren. De toezichthouder moet zijn werk, onder verantwoordelijkheid van het College, onbevangen kunnen doen. De slager keurt immers niet zijn eigen vlees.

Programma 2

Wonen en Voorzieningen

Snel internet

Na vragen van onze fractie in december 2016 over de stand van zaken over snel internet en de aanmeldingsregistratie v.w.b. interesse, is het goed te horen dat er nu al meer dan 2500 intentieverklaringen zijn ingevuld in de nieuwe Stichting 'Snel internet Westerwolde en Stadskanaal'. Nu moet er samen met MABIN/CIF (Communication Infrastructure Fund) doorgepakt worden en dat er met samengewerkt gaat worden.

Immers op het gebied van domotica voor het langer thuis wonen, maar ook bij het eventueel inzetten van e-health na een ziekenhuisopname of bezoek aan de huisarts, is snel en betrouwbaar internet een must. Dit project vergroot daarbij ook de leefbaarheid en vitalisering van het buitengebied, zowel voor burgers als bedrijven.

Het is goed te horen van de portefeuillehouder in de raadsvergadering van 20 maart jl. dat er van uitstel van aanleg van glasvezelkabel, zoals in elf Veluwe gemeenten, bij ons geen sprake zal zijn.

Ook de rol van ambassadeur van het project hebben wij binnen onze fractie met enthousiasme op ons genomen.

De ChristenUnie is er erg over te spreken dat er geld gereserveerd blijft voor andere vormen van wijkontwikkeling, om de gemeente Stadskanaal aantrekkelijk te houden om te wonen en werken.

Vernieuwing centra

Een centrum is pas echt aantrekkelijk als er ook wat te beleven valt. Met ander woorden; als de mensen zich tot het centrum aangetrokken voelen. In dat kader passen geen leegstaande winkelpanden, zoals die in Musselkanaal en Stadskanaal al een ruim aantal jaren zijn waar te nemen. De fractie van de ChristenUnie roept het College met klem op om alles uit de kast te halen om de leegstand in de centra tegen te gaan. Wat ons betreft is het nu "vijf voor twaalf" en dienen er maatregelen te komen die de verpaupering van beide centra tegengaan en tevens de leefbaarheid vergroten. Het is daarom van groot belang om de beschikbaar gestelde financiële middelen ook zo snel mogelijk in te zetten. Anders zien we onze inwoners steeds meer in naburige plaatsen hun dagelijkse boodschappen doen en worden Musselkanaal en Stadskanaal ook door de toeristen overgeslagen. Er zijn voorbeelden te over van gemeenten waar de consument te lang uit eigen plaats weg is geweest vanwege het ontbreken van een fatsoenlijk winkelbestand en waar de consument niet onmiddellijk terugkeert als er vernieuwing heeft plaatsgevonden. Daarom roept de ChristenUnie op om alles op alles te zetten om de Centrumvisie zo snel mogelijk in uitvoering te brengen.

Het is in onze ogen goed dat er is ingegaan op het initiatief van de ondernemers, die met het voorstel zijn gekomen om het Menistenplein in het centrum van Stadskanaal een 'facelift' te geven. Dit voorstel past goed in de Centrumvisie die vorig jaar is vastgesteld. De ChristenUnie hoopt dat de vernieuwing van het Menistenplein een voorbeeld is voor de andere ondernemers in de gemeente.

Programma 3 Jeugd en Educatie

Met ingang van 2015 ligt de verantwoordelijkheid voor de Jeugdhulp bij de gemeente. De ChristenUnie Stadskanaal staat achter het principe van één regisseur, één gezin, één plan. Er zal de komende jaren nog heel wat moeten gebeuren maar we zijn op de goede weg. De kanteling die binnen de Wmo heeft plaatsgevonden moet worden doorgezet binnen de Jeugdhulp.

Een belangrijk onderdeel van onze lokale samenleving zijn de gezinnen en de daarin opgroeiende kinderen. Gezinnen waarin ouders moeilijkheden ondervinden in de opvoeding van hun kinderen of waar zorgen zijn omtrent de ontwikkeling en gezondheid van de kinderen, dienen zo snel mogelijk geholpen te worden. De ChristenUnie Stadskanaal ziet gezinnen als de meest veilige plek om op te groeien en onderschrijft in dat verband de essentie van preventie en vroeghulp, met zorg op maat en niet van de plank en bovendien dicht bij huis georganiseerd. Wij zijn zeer content met het opgestelde actieplan over preventie en aanpak problematiek rondom echtscheidingen.

Peuterspeelzalen

Er gaat in 2017 heel wat veranderen in het peuterspeelzaalwerk. Hopelijk niet voor de peuters, want het betreft vooral een organisatorische wijziging van de gang van zaken. De ChristenUnie heeft kennisgenomen van de stelselwijziging per 1 september 2017. Wij hebben begrepen dat meerdere aanbieders een beroep kunnen doen op het beschikbare budget, mits zij met gekwalificeerd personeel kunnen werken. Wij zijn benieuwd waar de huidige medewerkers straks terecht komen. Wat vooral moet worden benadrukt volgens de ChristenUnie is de communicatie richting de ouders. Een stelselwijziging is voor veel mensen ook een grote wijziging waarin zij zelf ook een aantal acties moeten doen. Heeft het College inzichtelijk welke consequenties dit voor Stadskanaal heeft?

Sport

Sporten is belangrijk voor een gezond leven, de ontwikkeling tijdens de opvoeding van jongeren en het verbindt mensen. Gezamenlijke initiatieven tussen sportverenigingen, het onderwijs en andere partijen moeten in dit kader juist worden gestimuleerd.

Wedeka

De komende jaren wordt een groeiend tekort op het sociaal domein verwacht. Daarbij valt op dat binnen de Wmo er (nu nog) veel ruimte is en de jeugdzorg ongeveer neutraal loopt ten opzichte van de rijksuitkeringen. Het tekort ontstaat in het onderdeel participatie. Dat wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door de tekorten van Wedeka. Die tekorten van Wedeka zijn weer het gevolg van de kortingen op de WSW. We zien nu dat deze kortingen een erg grote wissel trekken op het geheel van het sociale domein. De VNG en de belangenvereniging Cedris hebben een manifest overhandigd die het ministerie en de onderhandelende partijen oproept om landelijk € 420 miljoen extra uit te trekken om de kortingen deels terug te draaien en de missers van inmiddels demissionair staatssecretaris Klijnsma (onrealistische uitstroomcijfers, "per ongeluk" halvering van het Lage Inkomens Voordeel en niet de beloofde volledige cao-compensatie) op te kunnen vangen. Wij hopen dat deze lobby succes gaat hebben omdat Stadskanaal onevenredig hard getroffen wordt.

Schuldhelpverlening

We kijken reikhalzend uit naar de beleidsnota Schuldhelpverlening.

Programma 5 **Ruimte en Milieu**

Bewust nadenken over ons energieverbruik, het opwekken van energie, ons afval en het hergebruik ervan wordt steeds noodzakelijker, maar gelukkig ook steeds meer gemeengoed.

Het langer inzamelen van plastic, drankkartonnen en blik in plastic zakken acht onze fractie niet wenselijk m.b.t. het milieu en levert daarnaast een zeer slordig straatbeeld op. We hebben hier al eerder over gesproken. In het kader hiervan zien wij uit naar het voorstel van het College voor het VANG-beleid (Van Afval Naar Grondstof).

Nota Duurzaamheid

Wij zien de Nota Duurzaamheid met belangstelling tegemoet, wij verwachten ook een ambitieus plan. Maar om op voorhand, zonder te weten waarvoor, hier gelden beschikbaar voor te stellen is ons te gortig. We willen geen blanco cheque geven. Bovendien is € 100.000 wellicht niet eens voldoende om onze ambities te verwezenlijken.

Wij zouden graag in de Nota Duurzaamheid verwerkt willen zien dat er aandacht is voor het opnieuw gebruiken van (onderdelen van) producten en voor het vermijden van milieubelastende materialen bij de basis c.q. productie van een product.

Omgevingswet

Wij maken het College graag een compliment voor de voortvarende wijze waarop de implementatie van de Omgevingswet wordt voorbereid. Wethouder en ambtenaren doen proactief hun werk en nemen de gemeenteraad goed mee in de ontwikkelingen die te verwachten zijn.

Ook zijn wij positief over het feit dat er een impactanalyse zal plaatsvinden om te onderzoeken welke impact de overgang op de omgevingswet en het omgevingsplan heeft voor de organisatie van de gemeente. Naar ons idee heeft de wetswijziging grote gevolgen voor de organisatie.

Omgevingsdienst Groningen

Aangezien het omgevingsplan ook extra diensten en taken met zich meebrengt, worden deze waarschijnlijk uitbesteedt aan de ODG. Gaat de ODG om extra middelen vragen omdat zij andere/extra diensten moeten uitvoeren omdat Stadskanaal pilotgemeente is? Wij hebben hierover een vraag gesteld en u geeft als antwoord niet te zullen verwachten dat dit het geval is.

Zijn wij wel op de goede weg met de ODG?

De ChristenUnie is niet geheel gerust geworden na de presentatie van de ODG. Wil het College inzichtelijk maken of de samenwerking met de ODG op de huidige wijze toekomstbestendig is of dat er (een deel van de) uitbesteede diensten teruggenomen moeten worden danwel dat ze door de ODG teruggegeven worden? Wat zijn de eventuele consequenties als de ODG-taken terugbrengt naar de gemeente?

Riolering

U geeft aan bij het basisrioleringsplan dat ons watersysteem geoptimaliseerd moet worden tgv de klimaatveranderingen.

U bent kortgeleden geïnformeerd omtrent de noodzakelijke uitvoering van klimaatadaptatie in de breedste zin (wateroverlast, droogte en hittestress). Wij zouden graag zien dat u projecten zoals het Centrumplan nog eens tegen het licht houdt van deze opgave.

Ook vragen we u de ontwikkelingen rond de pilot die het waterschap uitvoert nauwlettend te volgen, zodat we als gemeente hierop volgend jaar kunnen anticiperen.

Programma 6 Bestuur en Dienstverlening

Samen voor Openbare orde en veiligheid

Voor de ChristenUnie fractie is het belangrijk dat de inwoners van Stadskanaal zich veilig en prettig voelen in de buurt waar ze wonen. Het is dan ook een voorwaarde om de burgers te betrekken bij de inrichting en aankleding van hun wijk en straat. Voorbeelden hiervan zijn de wijk- en dorpsplannen. Wij zijn voorstander om dit in stand te houden, waar mogelijk uit te breiden en tevens te faciliteren waar nodig. Deze participatie maakt mensen medeverantwoordelijk voor en mede-eigenaar van hun buurt.

Wij denken dan in de verdere uitbreiding van buurtpreventie aan het stimuleren en organiseren van burendagen, maatjesinitiatieven, telefooncirkels en WhatsApp groepen. Maar ook hulp bij burentaken, zoals acht geven op elkaar als iemand ziek is. Een specifiek voorbeeld hiervan is het initiatief *nextdoor.nl*. Als er binding ontstaat in een omgeving, wonen mensen er ook met meer plezier. Ouderen en jongeren kunnen elkaar stimuleren en leren van elkaar. Het is belangrijk om alert te blijven op de leefbaarheid in de wijk.

Brandweer

De ChristenUnie fractie volgt de ontwikkelingen bij de brandweer nauwgezet. Bij het werkbezoek aan de brandweer hebben we gehoord dat enkele knelpunten extra aandacht verdienen. Wij bedoelen hierbij de aanrijtijden, beschikbaarheid van bluswater en beschikbaarheid van vrijwilligers. In het kader van onze veiligheid zijn dit wat ons betreft speerpunten.

Wij willen onze waardering uitspreken voor de jeugdbrandweer, het is een goede zaak om jeugd op deze wijze bewust te maken van brandpreventie en -bestrijding en zo ambassadeurs en vrijwilligers voor de brandweer te vormen. Wilt u onze dank overbrengen aan de politie, brandweer (de vrijwilligers bij beide korpsen) en ambulancepersoneel voor hun inzet het afgelopen jaar?

Communicatie

Wij willen u erop wijzen dat juist onze oudere inwoners en mensen met een beperking niet zo digitaal vaardig zijn. Zij vormen een doelgroep die zeker niet vergeten mag worden in onze samenleving. Wij vragen u hier rekening mee te houden, in het bijzonder bij het Klant Contact Centrum. De ChristenUnie vraagt bovendien aandacht voor het hoge aantal laaggeletterden in onze gemeente.

Paragraaf Sociaal Domein

De drie transities lijken tot nu toe goed te zijn verlopen. De overgang naar een volledige transformatie zal nog de nodige inspanning kosten, maar onze fractie heeft daar vertrouwen in. Belangrijk hierbij is de inzet van de Participatieraad. De inzet van vrijwilligers kan niet genoeg gewaardeerd worden, evenals die van de talloze mantelzorgers die actief zijn. Ondersteuning en waardering voor hen is van groot belang. Echter, het belang van de cliënt zal altijd voorop moeten blijven staan. De betrokkenheid bij een ander is in onze gemeente groot, ook via de kerken. Op diaconaal terrein kunnen kerk en gemeente veel voor elkaar betekenen. De ChristenUnie Stadskanaal is een groot voorstander van de verdere samenwerking tussen de kerken en onze overheid in het Sociaal Domein.

Inmiddels zijn we een aantal jaren onderweg met de nieuwe Decentralisatietaken Jeugdwet, Participatiewet en nieuwe Wmo. Wij achten deze periode te kort om een juist beeld te hebben omtrent de vraag naar allerlei voorzieningen binnen het Sociale Domein en de nodige conclusies hieruit te kunnen trekken. We pleiten er derhalve voor ook de rest van het jaar 2017 te bestemmen als overgangsjaar, waarbinnen de gehele transitie en transformatie vorm dient te krijgen. Vervolgens kunnen de ontwikkelingen begin 2018 grondig geëvalueerd worden en de uitkomsten als input dienen voor het nieuwe Collegeprogramma 2018 en de Begroting 2019, inclusief de meerjarenbegroting. Mocht het Sociale Domein in een eerder stadium 'in control' zijn, dan vinden wij dat het College dit dan aan de Raad kenbaar dient te maken.

Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiën

Het gaat weer wat beter met de Nederlandse economie, zo stelt het Centraal Planbureau recentelijk. Mede door ingrepen door het kabinet Rutte II is de economische crisis van 2008 tot 2012 omgebogen naar een gestage voorzichtige groei. Het economische herstel zorgt op dit moment voor financiële stabiliteit.

De ontwikkeling van onze financiële positie baart de ChristenUnie zorgen. Zoals al eerder genoemd is er nauwelijks ruimte voor de uitgesproken ambities, laat staan voor nieuwe ambities. Ook moeten nog bestaande en nieuwe ombuigingen gerealiseerd worden. Voor 2017 is een tekort geraamd van € 1,4 miljoen. Ook voor 2018 tot en met 2020 zijn er tekorten geraamd. De algemene reserve zal worden aangetast en de ondergrens komt in gevaar. Vanaf 2021 wordt pas weer een overschot verwacht. Maar dit is slechts € 186.000. Gelukkig kunnen we hierdoor dan wel onder repressief toezicht van de provincie blijven.

Wij begrijpen wel dat het nu lastig is nu er nog geen nieuwe regering is. Op het moment van schrijven lopen de onderhandelingen nog volop. De hoeveelheid geld vanuit het Rijk voor de algemene uitkering is nog niet duidelijk. Het is dus nog "koffiedikkijken" of wij als gemeente er geld bij krijgen. Dit zal wel duidelijker worden tijdens de septembercirculaire en mogelijk pas bij de meicirculaire 2018.

Dat wij voorzichtig moeten blijven, daar zijn wij het als ChristenUnie Stadskanaal mee eens. Een goed financieel beleid vinden wij erg belangrijk. De financiële risico's zijn ons duidelijk. Gelukkig is de beschikbare weerstandscapaciteit ruim voldoende.

Het overschot op de jaarrekening 2016 lijkt zoals het nu is ruim € 1 miljoen te bedragen. U stelt voor dit toe te voegen aan de algemene reserve daar u de komende jaren de kosten van Huishoudelijke Hulp en de sociale werkvoorziening verwacht te zien oplopen. Wij stellen echter toch voor dit overschot toe te voegen aan de reserve sociaal domein. Dit ook gezien ons bijna raadsbrede amendement van 2015 bij de behandeling van de jaarrekening. Hier werd toen gesproken over een bestemmingsreserve Wmo. Nu betreft het echter het hele sociale domein. Overschotten dienen wat ons betreft gereserveerd te blijven voor het sociale domein. Wij begrijpen dat u het anders ziet, maar wij willen elke schijn vermijden dat gelden (overschotten) voor het sociale domein in de algemene reserve terugvloeien en dat het vervolgens kan lijken of het ergens anders aan uit gegeven kan worden. U stelt voor om binnen het sociaal domein vanaf 2021 structureel € 300.000 om te buigen. Hier gaan wij mee akkoord. Wij blijven van mening dat we het moeten blijven proberen te doen met de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Indien er tekorten zijn binnen het Sociaal Domein en de reserve Sociaal Domein leeg is, dan is er voor ons pas de noodzaak de algemene reserve aan te spreken.

Wij zijn benieuwd hoe de andere fracties en het College hier tegen aan kijken. We zullen hierop terugkomen bij de behandeling van de jaarrekening.

Slotwoord

Voorzitter, we wachten de reactie van het College in eerste termijn af en zullen waar nodig in de tweede termijn reageren.

Veel plannen, voornemens en wensen vragen om hun invulling. We willen als ChristenUnie fractie de zaken praktisch, realistisch en principiële benaderen. Laten we in dit alles de woorden Deo Volente, dat betekent: "Zo God het wil", in acht nemen en besef hebben van onze afhankelijkheid zoals we in Psalm 81: 12 berijmd mogen zingen:

"Opent uwe mond, eist van Mij vrijmoedig op mijn trouwverbond; al wat u ontbreekt, schenk Ik zo gij 't smeekt mild en overvloedig"

Dit wensen wij van harte toe aan College, ambtenaren en raad bij de uitwerking en uitvoering van de voorjaarsnota en perspectiefnota.

Tot slot willen wij u als College, ambtenaren, raad en onze inwoners Gods Zegen toe wensen.
